

Bludičky.

Roman od Jana Klecandy.

Besedníci celkem pili nemnoho, a nebýt toho, že chvílemi někdo pronesl nějaký přípitek, byli by pili ještě méně. Jen dva lidé, z nichž jeden byl Brozanský a druhý jakýsi starý kněz, statečně si přihýbali, takže hostinský sotva jim stačil nalévat. Ti dva také dnes vedli ve společnosti zábavu, obracející k sobě přes tu chvíli všeobecnou pozornost.

Kněz seděl v čele stolu, tedy na místě, jež tehdy s větší úzkostlivostí než dnes vyhražováno bylo jakožto místo čestné osobám nejváženějším. Byl to starý, ubohý "půlzlatiček", jak častěji sám o sobě říkal, totiž bývalý venkovský farář, jenž v Praze živil se tím, že po kostelích, kde domácí kněží nemohli stačiti, sloužil mše, dostávaje za jednu po půl zlatce a časem i méně.

Pan farář či velebníček, jak ho přítomní oslovovali, byl muž skoro obrovské, věkem jen nepatrně shrbené postavy. Dobrácká jeho tvář, vroubená již stříbrolesklým dlouhým vlásem a jeho skoro dětský, stále pláčtivě rozechvělý hlas k mohutné jeho postavě divně se hodily. Měl modré, trochu vodnaté, ale dobrotou a mírností zářící oči, tváře plné a vždy nedbale holené a pod bradou koláček spocený a utahaný. Také celý jeho zevnějšek byl velice nedbalý. Rukávky kabátu byly otřelé a lesklé, šosy vždy sesezené, kolena spodků vytlačena a stejně jako vesta hojnými mastnými skvrnami a jinými zbytky jídla zdořená.

"To jsou malíčosti, na které pán Bůh nehledí," říkával, když se mu zdálo, že si někdo povšíl jeho nepořádku. "Ostatně jsem býval i já švarný junák, pokud jsem měl svou hospodyně a svou fanku!" dodával žertem sice, ale přes s bolestným povzdechem.

Vedle pana faráře seděl Ledovec, jenž ve společnosti zaujímal patrně vynikající místo, a jehož nazýval všichni doktorem. Ledovec pil málo a pořádk v kapse přepočítával peníze, aby se ujistil, že vystačí se svou nevelkou hotovostí. Přes to však byl spíše hovorem nebo strachem, než požitkem piva, dosti rozpalen.

Proti němu, po druhé straně kněze půlzlatička seděl Brozanský. Byl zde dnes podruhé, ale již získal si všeobecnou vážnost a když pozvedl hlas, ztichli všichni kolem a naslouchali slovům jeho s vřavou a zbožností, třeba že časem mu v něčem odporovali.

Z ostatních přítomných nejvíce k sobě pozornost obracel soused Křížek, pražský měšťan a mlynář, muž hřmotné postavy a ještě hřmotnější řeči. Mluvil rád i mnoho, a když spustil, šlo to velice hlučně a nepřetržitě, jakoby několik mlýnských složením lomazilo. Byl to člověk prostý, bez vyššího vzdělání, ale velice seštelý. A bylo patrné, že co četl, o tom také přemýšlel, i dovedl z toho těžit. Věkem byl Křížek asi čtyřicátník, zevnějšek jeho pak, zejména těžký zlatý řetěz a nádherná helice v nákrčníku svědčily, že je člověkem zámožným.

Takto bylo z hovoru patrné, že pan farář byl z oněch starých, etihodných a mrumilových vlastenců-buditelů, kterým především šlo o to, aby všecko pěkně pomaloučku, ale za tím bezpečněji se vyvíjelo, kdežto Křížek byl člověk nakloněný násilným převratům. Uměl, jak se tehdy u pražského měšťana samo sebou rozumělo, německy čísti a započítával si, bůhví jakými pokoutními cestami čestně svobodomyslné německé spisy, jejichž tehdy v Německu hojně se vydávalo a do Rakouska tajně pronášelo.

Ledovec, jenž dosud nebyl dosti ustálen, klouzl se sice smyšlením spíše k radikálnímu Křížkovi, ale také řeči patera Romualda nezůstávaly na něho bez účinku. Za to v Brozanského dostalo se rozhodnému mlynáři patrně podpory. Ano, nový člen krouhu vynikal nad něho svou radikálností a zejména tím, že své myšlenky pronášel zcela jasně a bezohled-

ně, hlásaje zcela otevřeně, že český národ jinak než se zbrani v ruce práv svých se nedomůže. Pozornost Fortinova byla hned z počátku upoutána rozhovorem společnosti. Viděl jenom několik osob na dolejší konci stolu, poněvadž ostatní mu zastíňoval široký pilíř, ale slyšel všecko. A tu pozoroval, že kdosi, jenž právě hlasitě byl mluvil, kýmisi druhým byl napomenut. Fortin ihned vyčetl, že toto upozornění platilo jemu.

"I ať je to kdokoli, já své mínění před nikým nezatajuji," mluvil opět dřívější řečník hlasem přece poněkud přítlumeným. "Je-li to nějaký tajný náhončí, tím lépe. Aspoň se tam nahofe dozvědí, že jsme nespokojeni a že již déle se odstrkovati nedáme!"

Fortin poznal, že je zde na zářadu, ba že je podezříván, proto umínil si, že odejde, jakmile pivo své dopije. Zatím však stalo se něco, co úmysl jeho zvrátilo. Jeden ze společnosti vyšel ven a při návratu zastavil se na pohled maně v přední části světnice. Zapaloval si doutník a při tom pohlížel pátravě na Fortina. Tomuto se zdálo, jakoby po tváři mužově, jehož zjev na něho učinil dobrý dojem, kmítl se výraz radostného překvapení.

Muž vrátil se ke stolu, zasedl zase na své místo, a Fortin slyšel ho zcela zřetelně: "To je dobrý člověk! Znáš ho. Před tím můžeme mluvit jako před svým!" Hlas i slova dotkla se Fortina velice mile a on napjatě poslouchal, co bude dále.

"Proč tedy nejde mezi nás? Ať ho někdo pozve," ozval se zase jiný hlas.

"Však on časem přijde k nám sám, nač se mu tedy všíráti! — Ostatně vím ze zkušenosti že tam odtud není dobře rozumět, co si my zde povídáme. Nedejme se vyrušovati."

Po tomto ujistění rozproudiv se ihned zase čilý rozhovor, z něhož opravdu Fortin neslyšel než jednotlivá slova, vynikající ze směsice hlasů. Teprve po chvíli zavládlo opět ticho, jímž ozval se pláčtivý, kazatelský hlas patera Romualda. Leč tomuto hned po několika slovech vpadl do řeči muž, jenž byl dříve Fortina pozoroval.

"A já pravím vám, velebníčku, že tento ceston nikdy bychom k cíli nedošli," rozhorleně mluvil Brozanský. "Nepodeceňuji dílo našich prvňáků-buditelů, ale nechci, aby bylo přeceňováno. Rozumíte mi dobře: co bylo, na dnešní poměry již nestačí! Považte, co každý rok české krve ztrátime odrodilstvím, jež dnes více bují, než před padesáti lety. Tehdy si nás nikdo nevšímal, krčili rameny nad snahami našich buditelů, jako nad bezvýznamnými dětskými hříčkami. Od těch dob se nás trochu zalekl a teď začínají, aby to hnutí mezi námi potlačili, germanisovali s větší úsilím. Co platno, získáme-li tou tichou prací ročně několik set nebo tisíc vyznavačů, když skoro stejně množství ročně zase ztrácíme v tom našem dorostu, jenž přímo nadháněn je do náručí matky Germanie."

"Tak, tak," horlivě kýval pater Romuald, jenž nedostýběl a tak zachytil jen některá slova Brozanského. "Jen pěkně volně k tomu předu a ne se schvátit, a tak dojdeme jednou bezpečně svého cíle."

"Ale vždyť já dokazuji, že ta vaše volná cesta, ten váš pomalý a bezpečný postup se pro dnešní dny nehodí. — My zůstali za poslední staletí daleko pozadu za našimi sousedy. Nyní vstane panuje celý svět. Myšlenka národnosti na celém západě Evropy slaví své vítězství. Sobečdomní Němeč po pádu Bonapartova znamenitě se povzneslo, Dnes jižť horují pro svobodu a sjednocení svého národa, ale až toho došli, dovede se abraní v ruce čelit svým ujařmovatelům. Jen u nás dosud nic se nechtě, u nás posud

chut na nás, a pak germanisace, beztoho v Vidni vždy ochotně podporovaná dolehná na nás měrou dvojnásobnou. Pak to naše pokolení nestačí, abychom odolali společnému nepříteli. Je nás sotva desátý díl co Němeč, i když se budeme brániti, podlehneme!"

"A nepodehneme," uchopil se řeči velebníček, zaslechnuv poslední slovo Brozanského. A povstav, pokračoval kazatelským tónem: "To jedno, přátelé milí, věřte a pevně držte, že dobrá věc a spravedlivá na konec musá zvíťaziti. A vše našeho národa je jisté spravedlivá! Ano, jsme jako ti mravenci," mluvil dále rozradován, že mu takové porovnání napadlo, "jsme jako ta nepatrná zvířátka, snažící se odstraniti balvan, který se jim se skály do mraveniště sřítíl. Víme, že síly naše nestačí, abychom to těžké břímě zvrátili a odhodili, proto musíme pracovati jinak, jinak —"

Hluboké ticho a napjetí zavládlo při slovech velebníčekových. I ti, kteří jindy s ním v ledačems se neshodovali, nyní podleli jako kouzlu jeho opravdu velkolepému zjevu. Vztýčil svou nezvykle přibíhovou postavu, pozvedl hlavu obklopenou šedinami jako svatozáří a oči svítily mu i nadšením i trochu nemírným požitkem piva. Ostatně bylo etihodnému starci v tomto okamžiku trochu úzko asi tak, jako když na kazatelně pojednou někam řečníckým obratem zabloudil a pak nemohl vyváznouti.

Nešťastné přirovnání s mravenci, jež se mu z počátku zalíbilo, pojednou mu nějak v hlavě přeskočilo. Nemohl najíti východu. Ale starý kazatel dlouho se přece nerozpokořoval. Viděl na sebe upřeny dychtivé zraky, viděl lidi čekající s napjetím jeho výklady, a jako kněz po léta si uvklil vědomí, že ti všichni, k nimž z posvátného svého místa mluví, přijímají slova jeho se stepou vírou a důvěrou, a že tedy již může si něco dovoliti.

Pan farář, nedokončiv myšlenku a větu, napil se klidně, pak si vzal šůpěček ze své obrovské tabatěrky, při čemž konečně se mu též dostal šťastný nápad. "Ano, moji milí," pokračoval s tím větším pathosem, čím více cítil potřebu zakryti své okamžité rozpaky, "osudy národa, toť jako nakloněná plocha. My ubozí mravenčkové nestačíme na to hrubým násilím zvrátiti onen balvan, ale podrjeme ho, podkopáme a on zřítí sám, sřítí se po nakloněné ploše sám do propasti a my budeme svobodní!"

Pater Romuald domluviv, spokojeně si oddechl a usedl, usmívaje se radostně při nadšeném souhlasu, kterým většina přítomných provázela jeho poslední slova. Ale byli tu i nespokojenci, zejména Křížek a Brozanský. "Inu, sláva, sláva velebnému pánu, že s námi tak poctivě cítí!" ozval se mlynář, "ale jsou to přece jen pouhá slova a zas jen slova. Já k té mravenčí práci a k tomu čekání, až se ten balvan zřítí, nemám ani důvěry ani chuti. Ze jsme sami slabí, to věřím. Ale vždyť my nemúsíme popláhati jenom na svou vlastní sílu. Cheeme bojovati za svobodu a to je vše, která se týká všeho lidstva. Jak to napíšeme na svůj praporec, tu najde se i u ostatních národů dosti lidí, kteří postaví se na naši stranu!"

"Výborně, takhle jste můj," radostným výkřikem přerušil mu řeč Brozanský. "Ale dříve musíme ten praporec sami vztýčiti, dříve musíme světu ukázati, že bojujeme, aby svět o nás věděl! Malí, černými hádkami o "i" a "y" stáváme se směšnými, krejcarovými knížkami nie nospavíme. Velké věci slouží se velkými prostředky. A proti násilí, jež na nás se páše, zase jen násilí!"

Radostný šumot kolem svědčil, že Brozanský udeřil na pravou stranu. Sám to cítil a posílen i rozjařen tím vědomím, pokračoval: "Proto přátelé, je potřeba, abychom ve vážné chvíli, jež nadchází, i my byli připraveni. V se, je Evropské to kvásí, vstane panuje celý svět, vše se děje se přípravy vraziti jeduho dne s taseným mečem na tyrany a utiskovatele lidu. Ve Francii i Španělsku, v Itálii i v Polsku, ba i v tom Německu ujařmověný lid dokázal, že dovede se abraní v ruce čelit svým ujařmovatelům. Jen u nás dosud nic se nechtě, u nás posud

nikomu ani nenapadá, že nám osud ne proto dal silné paže, abychom si je dali spínat okovy, nýbrž abychom pěstmi svými pouta svá rozbili a odmetli!"

"Rozbijeme, rozbijeme!" zajásali besedníci, vzrušení slovy Brozanského i jeho mohutným pathosem.

"Ať žije revoluce!" vzkřikl do toho hluku Ledovec. Druzí sice ani se neodvážili výkřik jeho opěťovati, ale pohlíželi na něho s patrným souhlasem i obdivem.

Ledovec cíte se sám velkým tím slovem, jež si byl trfoval vykřiknouti, vyskočil, aby myšlenku svou rozpfádal dále. Jeho jindy nepatrná postavíčka jako by byla vyrostla tou divokou náruživostí, jindy utajenou a nyní náhle propuknuvší. Jeho bleďé, jindy vždy chladné a bodavé oči sršely divokým žárem.

"Říkáme pořád, že je nás málo," volal. "A já vám pravím, dost je nás, abychom v nehorším případě dovedli za svobodu umřít a tak příkladem svým podnítili statisíce jiných bojovníků!"

"Ano, ano! Krve, krve je nám třeba," ozval se mladík, jehož byli dříve jmenovali Květoslavem. "Krev musí náš ztročičlý lid vidět, aby se ze své ztrnulosti vybavil. A když ta jednou poteče, pak se v něm probudí ta stará krev husitská a pak se zase jednou nepřátelé budou třásti před naším národem!"

Pokračování.

Vino za starých dob.

Od nepamětných dob bylo vino podáváno za lék lidem sesláblým euhudokrevným a nezdravým trpícím. Krásný výjev ukazující jinoucha se slícnu, ehuravou dčvou, u lékaře řeckého za starých dob předvádí nám obraz českého malíře, p. E. V. Nádherného. Původní obraz tento vydal svým nákladem pan Jose Triner, vyrabitel světoznámého Ledvího Hořkého vína a připojil k němu svůj kalendář na rok 1909. Kdo by si přál výtisku tohoto kalendáře, nešť začle 10c v poštovních známkách na adresu: pan Josef Triner, vyrabitel světoavenue, Chicago, Ill. 20-3

WE BUY FURS HIDES
HUNTERS' & TRAPPERS' GUIDE
ANDERSH BROS., Dept. 95, Minneapolis, Minnesota.

TELLMORE Jest výtečný druh whisky, jejíž výhradní rozestatelci jsou
Atlas Wine and Liquor Co.,
VELKOOBCHODNÍCI A IMPORTÉŘI
659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.
Zaručena dle vládního zákona o čistých potravinách a lékách. JOHN J. FLORIAN, cestující jednatel.

STORZ BREWING COMPANY
vaří a stáčí do lahvi
TRIUMPH A BLUE RIBBON PIVO.
Nejlepší na západě.
OMAHA, NEB. 1914

Riley Brothers Co.
VELKOOBCHODNÍCI
Likéry a doutníky
Old Military Rye --- Diamond R Rye
N. B. Archer Bourbon.
1118 Farnam St. OMAHA.

E. FRANTA,
spolehlivý stavitel a kontraktor.
Krajané, kteří hodlají postaviti sobě buď novou moderní obchodní budovu aneb úhledně obydlený stavení, učiní v každém případě dobře, když s důvěrou obrátí se na českého tohoto stavitele. Ušetří nejen mnohý dollar, ale i s prací budete nanejvýše spokojeni. Má ta nejlepší odporučení a co hlavněho, za náležitě dohotovení stavby dá Vám záruku. Blížší podrobnosti sdělí Vám
E. FRANTA, 3101 W Street, South Omaha, Neb.
Telefon South 2123

Čís. 1005--Zaručeno dle zákona o čistotě potravin a léků ze dne 30. června, 1906.

Výtečný liniment.
O tom, že dobrý liniment mnoho známuje při vymknutínech aneb při reumatických bolestech, nejlepší důkazem jest
Severův Olej sv. Gotharda.
Uleví on bolest a zmírní zanět i tam, kde všechno ostatní již zklamalo. Ano i více; dosvědčení, kteráž denně nás docházejí, nasvědčují tomu, že tento Olej jest účinnějším než kterýkoliv jiný — někdy snad také zvaný liniment. Cena 50c.
Jak výtečným jest tento Olej, píše nám p. K. Conniff, z Ashley, Pa.:
"Prosím, přijmete mou srdečné poděkování a vřelou vděčnost za zaslany mi Severův Olej sv. Gotharda. Měl jsem po delší dobu nesnesitelnou bolest v noze, avšak po upotřebení Vašeho linimentu, ve čtyřech dnech, moje noha zůstala úplně vyléčena."

NA PRODEJ VE VŠECH LÉKÁRNÁCH. LÉKAŘSKÁ PORADA ZDARMA.

Posila
a nový život může býti zjednáno celému vyvalenému ústrojí a všechny žaludeční neměky mohou býti napraveny, uděje-li se v pravý čas
Severova Žaludeční hořká.
Všechni ti, kteří jsou ehtrochu nřraví, a ti, kteří trpí teď na jakoukoliv žaludeční ehtrochu, najdou hojně účey, hodu-li užívati tohoto silného prostředku jaký čas pravidelně. Cena 50c a 2,00.

Nastuzení.
Nastuzení přibíhá se po nejvíce v zimní době, a málo by se proto vřdy hleděti k tomu, aby se mu předešlo hned v počátku. Tím zabránilo by se těžším plicním ehtrochám.
Severův Balsám pro plíce
Jest nikdy neekhalat. Léčí kašel, odstraňuje hlen a lechtivý pocit v krku, působí náležitě nastuzení a ochrání před třikrát osmdesátim plíc z krku. Cena 25 a 50 centů.

Severův kalendář jest již hotov. **JEST ZDARMA!** Žádejte o výtisk u svého lékárníka.
W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS IOWA